
Auca de Joan Amils i Pla (1911-1984)

Un 'amic' de Verdaguer, persistent com el primer

1. ¿De Joan Amils i Pla n'heu sentit mai a parlar?
2. El seu pare es deia Eudald i era un home tot formal
3. que es guanyava el pa del dia en una vella armeria.
4. Sa mare, la Rosa Pla, amb amor l'agombolà,
5. al costat de dos germans que a Ripoll es van fer grans.
6. De petit Joan Amils va tastar ben pocs pernills
7. i de bones a primeres va necessitar dur ulleres.
8. Segons sembla i ens han dit, era un lector empedreït
9. que llegia Verdaguer i s'ho passava tan bé
10. que, com que era hàbil i destre, va voler ser senyor mestre.
11. I com a tal exercí fins que hagué de dimitir
12. per mestre republicà quan la guerra es va acabar.
13. Per poder fer la viu-viu, Joan Amils combatí
14. a poc a poc es refeu, tant que va posar el nom seu
15. a un local on impartia arts de mecanografia.
16. Amb la Cèlia Espinet, amb qui anava de bracet,
17. un bon dia es va casar i una filla li donà.
18. I al costat del seu mentor, és a dir el senyor rector,
19. mossèn Joan Colom Grau, va començar a fer sarau
20. fent conèixer Verdaguer i quin va ser el seu paper
21. en el món de la cultura i de la literatura.
22. Així, l'any seixanta-nou, com que no en tenia prou,
23. disposat a saltar murs va voler anar en un concurs
24. de televisió on calia saber la biografia,
25. d'allò més bé, sense errors, d'un personatge famós.
26. Ell proposà Verdaguer, però no va poder ser.
27. Deien que era una evidència que no tindria audiència.
28. Amils, doncs, amb més raons començà a fer exposicions
29. per fer conèixer el poeta, perdent-hi alguna pesseta.
30. Les va dur per tot arreu, des de l'Ebre al Pirineu.
31. I també va fer xerrades a les més llunyes contrades,
32. com és ara, qui ho diria!, la que va anar a fer Almeria.
33. I campanyes, perquè el nom de Verdaguer, el gran prohom,
34. a tots els pobles constés en algun dels seus carrers.
35. Picant pedra a tort i a dret Joan Amils, tot solet,
36. després d'apuntar la banya, va convèncer el Banc d'Espanya
37. per fer sortir Verdaguer en un bitllet de paper,
38. on s'albira el Canigó vist des de l'altre cantó;
39. és a dir des de Vernet, que és un bucòlic poblet
40. del Conflent, com bé sabeu; Un bitllet ben europeu!
41. Assolida aquesta fita que bé mereix de ser escrita
42. Joan Amils, un gat vell, va aconseguir que un segell
43. de correus portés també l'efígie de Verdaguer.
44. Infatigable com era, aquest home de bandera,
45. un 'amic' de Verdaguer tota la vida va ser.
46. Fins que l'any vuitanta-quatre sí que deixà de combatre
47. quan la Mort amb un somrís se'l va emportar al paradís,
48. al costat del gran poeta i la seva obra completa.

Joan Vilamala, 2023